

Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması

Dibâce

Türkiye Cumhuriyeti ve İran İslam Cumhuriyeti (bundan sonra "Türkiye" ve "İran veya uygun olduğu yerlerde "Akit Taraflar" olarak adlandırılacaklardır),

Köklü dostluk ve kardeşlik ilişkilerinin **BİLİNCİYLE**:

Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının (bundan sonra "bu Anlaşma" olarak ifade edilecektir) iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkiler için yeni bir atmosfer yaratacağını **ÜMİT EDEREK**;

Yakın ekonomik ortaklıklarının güçlendirilmesinin iktisadi ve özel yararlar getireceğini ve halklarının yaşam standartlarını iyileştireceğini **KABUL EDEREK**;

Bu Anlaşmanın içeriğinin giderek genişleyeceğine ve yeni karşılıklı çıkar alanlarına taşınacağına **İNANARAK**;

Akit Tarafların diğer ikili, bölgesel ve çok taraflı anlaşmalarından doğan hak ve yükümlülüklerinin bu Anlaşmanın maddelerinden etkilenmeyeceğini **DİKKATE ALARAK**;

"Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında Ortaklık Tesis Eden Anlaşma"yı **DİKKATE ALARAK**;

İran'ın Dünya Ticaret Örgütü'ne katılımına ilişkin çabalarının desteklenmesi ihtiyacını **GÖZÖNÜNDE BULUNDURARAK**;

Ekonomik kalkınmalarının daha da geliştirilmesi amacıyla, ticarete konu malların çeşitlendirilmesi ihtiyacını **VURGULAYARAK**;

Ticaretin önündeki engellerin, bu Anlaşma yoluyla aşamalı olarak azaltılması ve ortadan kaldırılmasının, ticaretin artırılmasına katkıda bulunacağını **KABUL EDEREK**;

Aşağıda yer alan şekilde anlaşmışlardır:

MADDE 1

Amaçlar

1. Akit Taraflar, Tercihli Ticaret Anlaşması tesis edilmesi hususunda mutabakata varmıştır.
2. İşbu Anlaşmanın amacı, Türkiye ile İran arasında ticari ilişkileri özellikle aşağıda ifade edilen hususlar vasıtasıyla güçlendirmektir:

- a. 4'üncü maddede yer alan genel prensipler;
- b. Tarifelerin indirilmesi ve tarife dışı engeller ile tarife benzeri engellerin ortadan kaldırılması;
- c. Akit Taraflar arasındaki iktisadi ilişkilerin ahenkli şekilde gelişmesi yoluyla ticaretin genişletilmesi ve teşvik edilmesi;
- d. Akit Taraflar arasında adil rekabet koşullarının yaratılması;
- e. Akit Taraflar arasında ticaretin sürdürülebilir büyümesi için daha güvenli ve öngörülebilir ortamın yaratılması;
- f. Akit Taraflar arasındaki ticari alışverişin çeşitlendirilmesinin kolaylaştırılması.

MADDE 2

Anlaşmanın Yorumlanması

Bu Anlaşmanın maddeleri, Akit Tarafların bu Anlaşmayı iyi niyet çerçevesinde uygulamak zorunda olduğu ve yükümlülüklerinden kaçınmayacakları dikkate alarak; uluslararası kamu hukukunun yorumlamaya ilişkin teamül kurallarına uygun biçimde yorumlanacaktır. Bu Anlaşmanın ekleri, bu Anlaşmanın ayrılmaz parçalarıdır.

MADDE 3

Tanımlar

Bu Anlaşmanın amaçları kapsamında:

- a. "Tarifeler", Akit Tarafların ülkelerinde yürürlükte olan mevzuat kapsamında tesis edilen tarife cetvellerinde tanımlanan gümrük tarifeleri veya tarife benzeri etki doğuran gümrük vergileri anlamına gelmektedir. Tarifeler, 10'uncu madde ile uyumlu bir biçimde uygulanan hiçbir dampainge karşı ya da telafi edici vergiyi ve 11'inci madde uyarınca uygulanan korunma önlemlerini içermez;
- b. "Tarife-Benzeri Önlemler" . yalnızca ithal edilen ürünlerden tahsil edilen dış ticaret işlemlerindeki tarifeler hariç olmak üzere tarife benzeri etkili ücretler ve gümrük harçları anlamına gelmektedir. Benzer yerli ürünlere aynı usulde uygulanan dolaylı vergiler ve harçlar veya belirli hizmetlerin verilmesi karşılığında alınan ithalat harçları ve bu Anlaşma kapsamında izin verilen diğer vergiler tarife-benzeri önlemler olarak değerlendirilmeyecektir.
- c. "Tarife-Dışı Engeller". Akit Taraflar arasındaki ticareti ciddi bir biçimde engelleyecek veya ithalatı kısıtlayacak tarife ve tarife-benzeri önlemler dışındaki herhangi bir önlem, düzenleme veya uygulama anlamına gelmektedir. Bu Anlaşma kapsamında izin verilen önlemler tarife-dışı engeller olarak değerlendirilmeyecektir.

d. "Mallar", Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu altındaki emtia ve ürünleri içermektedir.

e. "Tercihli Ticaret" bir Akit Tarafın, malların dolaşımında tarifelerin ortadan kaldırılması veya azaltılması ve tarife-dışı engellerin ortadan kaldırılması sretiyle, bu Anlaşma kapsamında tanıdığı herhangi bir tavizi veya ayrıcalığı ifade eder.

f. "Ortak Komite" bu Anlaşmanın 19'uncu maddesi çerçevesinde tesis edilen Komiteyi ifade eder.

MADDE 4 **Genel Prensipler**

Bu Anlaşma, Akit Tarafların ekonomik kalkınma seviyelerini, dış ticaretinin seyrini, ticaret ve tarife politikalarını göz önünde bulundurarak, Akit Tarafların eşit olarak fayda sağlanması amacıyla, avantajların mtekabilyeti ilkesi uyarınca uygulanacaktır.

MADDE 5 **Kapsam**

Bu Anlaşmanın hükümleri, Akit Taraflar arasında, bu Anlaşmanın Ek I-A ve Ek I-B'sinde yer verilen, Akit Taraflar lkeleri menşeli ürünlere ilişkin mal ticaretine uygulanacaktır.

MADDE 6 **Tavizlerin Teatisi**

1. Akit Taraflar, bu Anlaşmanın EK-II'sindeki menşe kurallarına ilişkin hükümlere uygun olarak, bu Anlaşmanın EK I-A ve EK I-B'sinde listelenen ürünler için birbirlerine taviz tanıyacaktır.

Her bir ürün için, bu Anlaşmada belirtilen indirimlerin tatbik edileceği temel tarife oranı, bu Anlaşmanın EK I-A ve EK I-B'sinde gösterilmektedir.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girişinden önce ve sonra, bu Anlaşmanın EK-I A ve EK I-B'sindeki ürünler için *erga omnes* temelde bir tarife indirimi yapılması halinde, söz konusu indirilmiş tarife oranları, indirimlerin yapıldığı tarihten itibaren, bu maddenin 1'inci paragrafında belirtilen temel tarife oranlarının yerini alacaktır.

3. Akit Taraflar, aksi belirtilmediği sürece, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, bütün tarife-dışı engelleri ve malların dolaşımında eşdeğer etkiye sahip tedbirleri kaldırma hususunda mutabıktırlar.

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini takiben, yeni tarife-dışı engel ve ürünlerin dolaşımında

eşdeğer etkiye sahip herhangi bir tedbir yürürlüğe konulmayacaktır.

4. Akit Taraflar, tarife-benzeri önlem listelerinin teatisinin ardından, malların dolaşımında mevcut olan tarife-benzeri önlemleri bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini takiben kaldıracaktır.

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinin ardından, malların dolaşımında yeni tarife benzeri önlem yürürlüğe konulmayacaktır.

5. Akit Taraflar, bu Anlaşmada aksi ifade edilmedikçe, karşılıklı rıza olmaksızın kendi tercihli tarife oranlarını arttırmamayı taahhüt eder.

6. Akit Taraflar, Ortak Komitedeki istişareler vasıtasıyla, ikili ticaretin daha fazla serbestleştirilmesini değerlendirecektir.

MADDE 7 **En Çok Kayrılan Ülke Kuralı**

Akit Taraflar, birbirlerine karşı kayıtsız ve şartsız olarak, ticarete uygulanan tüm kural, düzenleme ve usul ve formalitelerle ilgili olarak, başka bir ülkeye yönelik tatbik edilenden daha az elverişli koşullarda muamelede bulunmayacaktır. Bununla birlikte, Akit Taraflar arasında belirli bir karşılıklı anlaşma bulunmadıkça, taraflar; bir Akit Tarafın otonom rejim, serbest ticaret anlaşması, tercihli ticaret anlaşması, bölgesel ticaret anlaşması, gümrük birliği anlaşması veya çok taraflı ticaret anlaşması çerçevesinde başka bir ülkeye uyguladığı tarife kotaları veya tarife tavizlerinden faydalanmayacaktır.

MADDE 8 **Ulusal Muamele**

Akit Taraflardan birinin diğer Akit Tarafa ithal edilen malları; bu malların satışını, satışa sunulmasını, satın alınmasını, nakliyesini, dağıtımını ve kullanımını etkileyen kanunlar, düzenlemeler ve koşullar çerçevesinde, ulusal menşeli benzer ürünlerden daha az elverişli muameleye tabi tutulmayacaktır.

MADDE 9 **Menşe Kuralları**

1. Akit Taraflar, aralarındaki ticarete tercihli menşe kuralları uygulama konusunda anlaşmıştır.

2. Bu Anlaşmanın hükümleri kapsamındaki ürünler, bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olan Ek II'inde belirlenen menşe kurallarını sağlamak koşuluyla, tercihli muameleye tabi olacaktır.

3. Ek II'de yer alan menşe kurallarının değiştirilmesi ihtiyacının doğması halinde, Ortak Komite gerekli işlemleri başlatacaktır.

MADDE 10
Dampinge Karşı ve Telafi Edici Önlemler

1. Damping ya da sübvansiyon nedeniyle ortaya çıkan zararların telafi edilmesi için, Akit Taraflar ulusal yasaları ve düzenlemeleri ile uyumlu olarak, dampinge karşı ve telafi edici tedbirler uygulama hakkına sahiptir.
2. Yerli sanayi tarafından usulüne uygun olarak hazırlanmış başvurunun alınmasının ardından ve dampinge karşı soruşturma başlatılmasından önce, ithalatçı Tarafın yetkili mercileri ihracatçı Tarafın yetkili mercilerine makul bir süre içerisinde bildirimde bulunacaktır.
3. Soruşturma başlatılır başlatılmaz, ithalatçı Tarafın yetkili mercileri, alınan yazılı başvurunun gizli olmayan metnini, bilinen ihracatçılara ve ihracatçı Tarafın yetkili mercilerine temin edecektir.
4. Soruşturmada kullanılacak soru formlarını alan ilgili taraflara yanıt için en az 30 günlük süre verilecektir. 30 günlük sürenin uzatılması ile ilgili talepler dikkate alınacak ve neden gösterilmesi üzerine, mümkün olduğu takdirde bu tür bir uzatım verilecektir.
5. İthalatçı Tarafın yetkili mercileri, nihai kararın verilmesi öncesinde, kesin tedbirler uygulanacaksa, karara temel teşkil edecek temel olgular ile ilgili olarak ihracatçı Tarafı bilgilendireceklerdir. Söz konusu bildirim, tarafların kendi çıkarlarını savunmaları için yeterli bir sürede yapılacaktır.

MADDE 11
Korunma Önlemleri

1. Akit Tarafların iç hukuk ve düzenlemeleri çerçevesinde uygulanan korunma önlemlerine ilişkin hakları ve yükümlülüklerine hanel getirmemek üzere, şayet, bu Anlaşmadaki tarife oranının indirilmesinin veya ortadan kaldırılmasının sonucu olarak, diğer Akit Taraf ülkesine ithal edilen Akit Taraf menşeli malların, mutlak şekilde veya yerli ürüne kıyasla artan miktarda ve benzer ya da doğrudan rekabetçi ürün üreten yerli sanayiye ciddi bir şekilde zarar vermesi ya da zarar verme tehdidinde yol açması halinde, ithalatçı Taraf, 20'inci maddede belirtildiği üzere diğer Tarafla ön danışmalarda bulunarak, korunma tedbirleri alabilir.
2. Korunma önlemleri uygulanmadan önce, bu önlemi uygulama niyetinde olan Akit Taraf, her iki Akit Tarafa kabul edilebilir bir çözümün bulunmasını teminen durumun incelenmesi için gerekli tüm bilgileri diğer Akit Tarafa sunacaktır. Böyle bir çözüm bulmak amacıyla, Akit Taraflar, derhal danışmalarda bulunacaktır. Danışmalar sonucunda, Akit Taraflar 30 gün içerisinde bir anlaşmaya varamazsa, şikayette bulunan Akit Taraf, korunma önlemleri uygulayabilecektir.
3. İthalatçı Taraf, şu korunma önlemlerini alabilir:
  - (a) Bu Anlaşma kapsamında ilgili mallara sağlanan daha fazla tarife oranı indirimini

askıya alır veya;

- (b) Mal üzerindeki tarife oranını ;
- (i) Koruma önleminin alındığı tarihte mal üzerinde yürürlükte olan gümrük vergisinin veya;
- (ii) Ek I-A ve Ek I-B'de belirtilen temel tarife oranını gümrük vergisi oranının az olanını aşmayacak şekilde artırabilir.

MADDE 12

Standartlar, Teknik Düzenlemeler ile Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri

1. Akit Taraflar, teknik düzenlemelerin, uygunluk değerlendirme prosedürlerinin ve standartların, karşılıklı ticareti engellemek veya yerli üretimi korumak için engeller oluşturacak bir yaklaşımla hazırlanmayacağını, onaylanmayacağını veya uygulanmayacağını temin eder.

2. Akit Taraflar şu hususları temin eder;

a. Sağlık ve bitki sağlığı önlemlerinin, bilimsel ilkeler temelinde, sadece insan, hayvan ve bitki sağlığı veya hayatını korumak için gerekli alanda uygulanacağını ve ilgili bilimsel bilginin ve bölgesel koşullarının uygunluğu dikkate alınarak, yeterli delil olmaksızın sürdürülmeyecektir.

b. Standartlar ve teknik düzenlemeler karşılıklı ticarete gereksiz engeller çıkarma amacı ya da etkisiyle hazırlanamaz, kabul edilemez ya da uygulanamaz. Bu amaçla teknik düzenlemeler, uygulamama halinin yaratacağı risk dikkate alınarak, meşru bir amacın gerçekleştirilmesi için gerekli olandan daha fazla ticareti kısıtlayıcı olamaz. Bu tür meşru amaçlar diğerlerine ilaveten; bu Anlaşmanın 16'ncı ve 17'nci maddelerinde tanımlananlar, aldatıcı uygulamaların önlenmesi, çevrenin korunmasıdır. Bu risklerin ölçülmesinde, değerlendirmenin ilgili unsurları; diğerlerinin yanı sıra, mevcut bilimsel ve teknik bilgiler, ilgili işlem teknolojileri ve ürünün nihai kullanım amacı olacaktır.

MADDE 13

Diğer Anlaşmalarda Düzenlenen Ticari İlişkiler

Bu Anlaşma, Akit Tarafların diğer ülkelerle gümrük birliği, serbest ticaret alanı, tercihli ticaret anlaşması, çok taraflı ticaret anlaşması veya sınır ötesi ticaret düzenlemeleri kurmasını veya sürdürmesini engellemeyecektir.

MADDE 14

Ödemeler Dengesi Güçlüklüğü

Akit Taraflardan biri ciddi bir ödemeler dengesi güçlüğü içinde veya tehdidi altında olduğu takdirde, Uluslararası Para Fonu Anlaşmasının VIII'inci ve XIV'üncü maddeleri çerçevesinde düzenlenen şartlara istinaden, sınırlı bir süre için ve ödemeler dengesi durumunu iyileştirmek için gerekenin ötesine gitmeyecek kısıtlayıcı önlemler alabilir. Akit Taraf, söz konusu

önlemlerin yürürlüğe girişi hakkında diğer Tarafı derhal haberdar edecek ve mümkün olan en kısa zamanda bunların kaldırılmasına yönelik takvimi diğer Tarafa sunacaktır.

MADDE 15

Yeniden İhraç ve Ciddi Kıtık Hükümü

1. Bir Akit Tarafın, başka bir ülkeden mal ithalatında veya bir ülkeye mal ihracatında bir yasaklama ya da kısıtlama uygulaması veya sürdürmesi halinde, bu Anlaşmadaki hiçbir hüküm Akit Tarafın şunları yapmasını engelleyecek şekilde yorumlanamaz:

a. Başka ülkenin buna benzer mallarının diğer Akit Taraf ülkesinden ithalatının sınırlandırılması veya yasaklanması ya da;

b. Diğer Akit Taraf ülkesine bu ürünün ihraç edilmesini, bu ürünün diğer Akit taraf ülkesinde tüketilmeksizin doğrudan veya dolaylı olarak Anlaşmaya taraf olmayan ülkelere yeniden ihraç edilmemesi koşulunun talep edilmesi.

2. İlaveten, işbu Anlaşmanın hükümleri herhangi bir Akit Tarafın, ihracatçı Taraf için gerekli bir üründe ciddi kıtlığı veya kıtlık tehdidini engellemek ya da kaldırmak için gerekli ticareti kısıtlayıcı önlemleri almasını veya uygulamasını engellemez. Bu önlemler, ayırım gözetilmeyecek şekilde uygulanacak ve devam etmelerini haklı kılan koşullar sona erdiğinde kaldırılacaklardır. Akit Taraflar birbirlerini bu Madde'ye göre aldıkları önlemler hakkında derhal bilgilendireceklerdir.

MADDE 16

Genel İstisnalar

Akit Taraflar arasında ticarete keyfi veya haksız ayrımcılık ya da gizli kısıtlama tesis edecek şekilde uygulanmamak şartıyla, bu Anlaşmadaki hiçbir hüküm, kamu ahlakı, dini değerler, ulusal güvenlik; insan, hayvan ve bitki hayatının ve sağlığının korunması, sanatsal, tarihi veya arkeolojik değeri haiz milli hazinelerin korunması; tükenebilir doğal kaynakların ve genetik kaynakların korunması, altın ve gümüşe ilişkin kurallar ve fiyatları bir hükümet istikrar planı çerçevesinde dünya fiyatlarının altında tutulan bu maddelerin ihracatına ilişkin kuralların haklı kıldığı sebeplerle, ithalat, ihracat veya transit ürünler üzerindeki yasaklamaları veya kısıtlamaları engellemez.

MADDE 17

Güvenlik İstisnaları

Bu Anlaşmada yer alan hiçbir hüküm, Akit Taraflardan birinin, güvenlik gerekleri amacıyla

a. Temel güvenlik çıkarlarına aykırı gizli bir bilgi açıklanmasının önlenmesi için;

b. Temel güvenlik çıkarlarının korunması yahut uluslararası yükümlülüklerin veya ulusal politikaların yerine getirilmesi için örneğin:

- i. bu tarz önlemlerin spesifik olarak askeri amaçlı olmayan ürünlerde rekabet koşullarını bozmaması şartıyla, silah, mühimmat ve savaş malzemelerinin ticaretiyle ilgili olarak ve askeri bir tesisin ihtiyaçlarını gidermek amacıyla doğrudan veya dolaylı yürütülen diğer malların, malzemelerin ve hizmetlerin ticaretiyle alakalı olarak veya
- ii. biyolojik ve kimyasal silahların, nükleer silahların veya diğer nükleer patlayıcı cihazların yayılmasının engellenmesiyle ilgili olarak veya
- iii. savaş veya diğer ciddi uluslararası gerilim zamanlarında alındığında.

gerekli gördüğü herhangi bir önlemi almasını engellemez:

MADDE 18

Şeffaflık

1. Akit Taraflardan birinin isteği üzerine, her bir Akit Taraf bu Anlaşma'nın işleyişini etkileyebilecek mevcut ya da taslak bir önleme ilişkin olarak, 30 gün içerisinde bilgi verecek veya diğer Akit Tarafın sorduğu herhangi bir soruya cevap verecektir.
2. Akit Taraflar, bu Anlaşma'nın kapsadığı herhangi bir ticari konuya ilişkin kanun ve kurallarının yayınlanmasını veya kamuya açık olmasını sağlayacaktır.

MADDE 19

Ortak Komite

1. Bu Anlaşma ile Akit Tarafların temsilcilerinden müteşekkil bir Ortak Komite kurulmuştur. Ortak Komite, bu Anlaşmanın uygulanmasında kat edilen gelişmeyi gözden geçirmek için yılda en az bir defa toplanacaktır. Ayrıca, Akit Taraflardan her biri, diğer Akit Tarafa bildirmek suretiyle olağanüstü toplantı tertip edilmesini talep edebilir.
2. Ortak Komite, bu Anlaşmanın hükümleri çerçevesinde kendisine verilen görevlerden herhangi birini üstlenebilir. Akit Taraflardan birinin isteği ve diğer Akit Tarafın onayı üzerine. Ortak Komite bu Anlaşmanın uygulanmasını etkileyen başka herhangi bir konuyu da inceleyebilir.
3. Ortak Komite, bu Anlaşmada öngörülen hallerde bu Anlaşmada yapılacak değişiklikler dahil olmak üzere kararlar alabilir. Ortak Komite, ayrıca, bu Anlaşma ile ilgili konularda tavsiyelerde bulunabilir.
4. Bu Anlaşmada herhangi bir değişikliğe ilişkin Ortak Komite tarafından alınan kararlar, 22'inci madde uyarınca Akit Tarafların iç onay süreçlerinin tamamlanmasına bağlı olacaktır.
5. Ortak Komite kararları oybirliği ile alınır.
6. Ortak Komite çalışmalarına ilişkin usul kurallarını ilk toplantısında belirleyecektir.
7. Ortak Komite, gerekli gördüğü halde alt komiteler ve çalışma grupları kurabilir.

MADDE 20
Danışmalar

1. Akit Taraflardan her biri, bu Anlaşma'nın uygulanmasını etkileyecek herhangi bir konu hakkındaki danışma taleplerine olumlu yaklaşacak ve danışmalar için yeterli fırsat sağlayacaktır.
2. Ortak Komite, 1'inci paragraf uyarınca danışmalar aracılığıyla tatmin edici bir sonuca ulaşılması mümkün olmayan bir konunun değerlendirilmesi için, Akit Taraflardan birinin talebinin ulaştığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde toplanacaktır.

MADDE 21
Anlaşmazlıkların Halli

1. Bu Anlaşmanın yorumundan ve/veya uygulanmasından kaynaklanan anlaşmazlıklar ilk olarak ikili danışmalar yoluyla çözülecektir.
2. Ortak Komitenin, anlaşmazlığın kendisine iletilmesinden itibaren 60 gün içerisinde toplanmaması ya da 45 gün içerisinde karşılıklı tatmin edici bir çözüme ulaşamaması halinde, uyuşmazlık Akit Taraflardan biri tarafından Tahkim Paneline havale edilebilir.
3. Tahkim Panelinin çalışma usulleri ve Tahkim Panelinin kararını sunması için gerekli olan süre Ortak Komite tarafından belirlenir.
4. Taraflar anlaşmazlıkların incelenmesi ve çözümü için Ortak Komiteye ve Tahkim Paneline her türlü yardımı sağlayacaklardır.
5. Tahkim Paneli üç kişiden oluşur. Her bir Akit Tarafın havale tarihinden itibaren 20 gün içerisinde atayacağı birer üye ve Ortak Komitenin havale tarihinden itibaren 45 gün içerisinde başkan olarak görev yapmak üzere seçeceği üçüncü üyeden oluşur. Üçüncü hakem Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olmayacak ve atanması esnasında Akit Tarafların her ikisinin de diplomatik ilişkileri olan bir ülkenin vatandaşı olacaktır. Tahkim Panelinin kuruluş tarihi, Başkanın atandığı tarih olacaktır.
6. Tüm hakemler; tarafsız, güvenilir ve sağlam muhakeme temeline dayalı olarak seçilecekler ve hukuk, uluslararası ticaret veya bu anlaşma ile ilgili diğer konularda veya uluslararası ticaret anlaşmalarından kaynaklanan anlaşmazlıkların çözümü konusunda tecrübeli veya özel bilgi sahibi olacaklardır. Hakemler bağımsız olacaklardır, kendi yetkileriyle hareket edecekler ve anlaşmazlıkla ilgili hiç bir Tarafı veya kuruluşla bağlantıları olmayacak veya hiç bir Taraftan ya da kuruluştan talimat almayacaklardır.
7. Akit Taraflarca başka şekilde kararlaştırılmadığı sürece, Tahkim Paneli çalışmalarını şikayet edilen Akit Tarafın ülkesinde gerçekleştirecektir. Tahkim Paneli Akit Taraflar taraflar arasında mutabakata varılan hükümler çerçevesinde kendi prosedürünü belirleyecektir. Akit Tarafların her biri, kendi hakeminin ve tahkim sürecindeki sunumlarının masraflarını kendisi

üstlenecektir. Başkanın masrafları ve Tahkim Panelinin diğer masrafları Akit Taraflarca eşit olarak üstlenilecektir.

8. Akit Taraflar Tahkim Paneli veya Ortak Komite kararlarının uygulanmasına yönelik gerekli tüm önlemleri alacaktır. Bir Akit Tarafın kararları uygulamada başarısız olması halinde diğer Akit Taraf eşdeğer tercihli uygulamasını geri çekme hakkına sahip olacaktır.

MADDE 22 **Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi**

1. Akit Taraflar, bu Anlaşmanın amaçlarının başarıya ulaşmasını ve bu Anlaşmadan doğan yükümlülüklerinin yerine getirilmesini teminen gerekli bütün önlemleri alacaklardır.
2. Akit Taraflardan biri, diğer Akit Tarafın bu Anlaşmadan doğan bir yükümlülüğünü yerine getirmedeği kanısına varırsa, söz konusu Akit Taraf, ilk olarak bu Anlaşmanın 20 ve 21'inci maddesinde öngörülen usullere başvuracaktır.
3. Eğer danışma talebinin ulaşmasından itibaren 45 gün içerisinde danışma yapılmazsa veya Ortak Komite danışma talebinin ulaşmasından itibaren 60 gün içinde toplanmazsa veya Tahkim Paneli danışma talebinin ulaşmasından itibaren 60 gün içinde bir kurulamaz ise, Akit Taraf, eşdeğer tercihli uygulamasını geri çekme hakkına sahip olacaktır.

MADDE 23 **Tadilat ve Gözden Geçirme**

1. Akit Taraflar, bu Anlaşmanın hükümlerini karşılıklı rıza çerçevesinde ve uygulamadan edinilen tecrübeyi dikkate alarak, değiştirebilir veya geliştirebilirler. Bu amaçla, Akit Tarafların her biri, ikili ticaretin daha da serbestleştirilmesini geliştirmek amacıyla tavsiyelerde bulunabilecektir.
2. Bu Anlaşmada yapılacak her türlü değişiklik, Akit Tarafların ayrı ayrı iç onay süreçlerinin tamamlanmasına tabi olacaktır.
3. Herhangi bir değişiklik, Akit Taraflardan her birinin değişikliğin yürürlüğe girmesi için ulusal mevzuatlarının gerektirdiği tüm süreçleri tamamladığını teyit eden diplomatik yazıların teatisini takip eden ikinci ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

MADDE 24 **Tavizlerin Tadilatı**

1. Akit Taraflardan herhangi biri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden bir yıl sonra, tavizler ile ilgili geri çekme veya değiştirme niyetini uygun bir zaman çerçevesinde diğer Akit Tarafa bildirebilir.

2. Tavizini değiştirmek veya geri çekmek isteyen Akit Taraf mutabakat sağlamak üzere diğer Akit Tarafla istişare ve/veya müzakereler gerçekleştirecektir. Söz konusu değişiklikler, bu Anlaşmanın 23'nci maddesi çerçevesinde yürürlüğe girecektir.

3. Bildirimin alınmasını takip eden altı ay içerisinde Akit Taraflar arasında mutabakata varılamazsa ve bildirim yapan Akit Taraf söz konusu tavizin değiştirilmesi veya geri alınması talebini sürdürürse, diğer Akit Taraf uygun bir zaman çerçevesinde eşdeğer tavizleri değiştirebilecek veya geri çekebilecektir.

MADDE 25 **Yürürlük Süresi ve Fesih**

1. İşbu Anlaşma sınırsız bir süre için akdedilmiştir.
2. Akit Taraflardan herhangi biri, bu Anlaşmanın feshini diğer Akit Tarafa yazılı olarak bildirebilir. Bu Anlaşma, fesih bildiriminin diğer Akit Tarafa ulaştığı tarihten sonraki yedinci ayın birinci günü sona erecektir.

MADDE 26 **Yürürlüğe Girme**

1. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların her birinin işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için ulusal mevzuatında gerekli görülen tüm işlemleri tamamladığını teyit eden son yazılı bildirim diplomatik kanallar vasıtasıyla ulaştığı tarihten sonraki ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.
2. Bunun kanıtı olarak, Hükümetlerine yetkilendirilen aşağıdaki imza sahipleri işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

İşbu Anlaşma, Tahran'da, 29 Ocak 2014 tarihinde, bütün metinler eşit derecede muteber olmak üzere, her biri Türkçe, Farsça ve İngilizce dillerinde, iki orijinal nüsha olarak yapılmıştır. İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İRAN İSLAM CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

NİHAT ZEYBEKÇİ
EKONOMİ BAKANI

MOHAMMAD REZA NEMATZADEH
SANAYİ, MADENLER VE TİCARET
BAKANI

EK 1-A

Bu Ek'te listelenmiş olan İran menşeli ürünlerin Türkiye'ye ithalatında Temel Gümrük Tarifeleri bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte aşağıdaki şekilde indirilecektir.

HS 2013	Ürün Tanımı	Temel Gümrük Tarifeleri		Tavizler		
		Gümrük Vergisi	Toplu Konut Fonu	Tarife Kontenjanı Miktarı (Ton)	Gümrük Vergisi İndirimi	Toplu Konut Fonu İndirimi
0302.22	Yaldızlı pisi balığı (Pleuronectes platessa)	30%	14%	SINIRSIZ	30%	4%
0303.14	Alabalıklar (Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus agabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache ve Oncorhynchus chrysogaster)	30%	23%	SINIRSIZ	0%	43%
0303.19	Diğerleri	30%	23%	SINIRSIZ	50%	100%
0303.29	Diğerleri	30%	23%	SINIRSIZ	50%	100%
0303.89 (0303.89.55 hariç)	Diğerleri	30%	23%	SINIRSIZ	70%	70%
0303.89.55	Çipura (Sparus aurata)	30%	23%	SINIRSIZ	0%	44%
0306.16	Soğuk su karidesleri (Pandalus spp., Crangon crangon):	37.5%		SINIRSIZ	70%	
0306.17	Diğer karidesler:	37.5%		SINIRSIZ	70%	
0306.25	Norveç istakozu (Nephrops norvegicus):	37.5%	17.5%	SINIRSIZ	50%	70%
0401.40	İçerdiği katı yağ oranı, ağırlık itibarıyla, %6'yi geçen fakat %10'u geçmeyenler	150%		SINIRSIZ	20%	
0401.50	İçerdiği katı yağ oranı, ağırlık itibarıyla, %10'u geçenler	150%		SINIRSIZ	20%	
0403.10.11	%3'ü geçmeyenler	170%		SINIRSIZ	20%	
0403.10.13	%3'ü geçenler, fakat %6'yi geçmeyenler	170%		SINIRSIZ	20%	
0403.10.19	%6'yi geçenler	170%		SINIRSIZ	20%	
0403.10.31	%3'ü geçmeyenler	170%		SINIRSIZ	20%	
0403.10.33	%3'ü geçenler ama %6'yi geçmeyenler	170%		SINIRSIZ	20%	
0403.10.39	%6'yi geçenler	170%		SINIRSIZ	20%	
0403.10.51	%1.5'i geçmeyenler	8.3%	140.9 €/100 kg.	SINIRSIZ	20%	20%
0403.10.53	%1.5'i geçenler, %27'yi geçmeyenler	8.3%	142.31 €/100kg.	SINIRSIZ	20%	20%
0403.10.59	%27'yi geçenler	8.3%	176.24 €/100kg.	SINIRSIZ	20%	20%
0403.10.91	%3'ü geçmeyenler	8.3%	21.05 €/100kg.	SINIRSIZ	20%	20%
0403.10.93	%3'ü geçenler ama %6'yi geçmeyenler	8.3%	26.21 €/100kg.	SINIRSIZ	20%	20%
0403.10.99	%6'yi geçenler	8.3%	34.82 €/100kg.	SINIRSIZ	20%	20%
0404.10	Peyniraltı suyu ve modifiye peyniraltı suyu (konsantre edilmiş olsun olmasın veya ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içerisin içermesin)	67%		SINIRSIZ	20%	
0404.90	Diğerleri	67%		SINIRSIZ	20%	
0406.10	Taze peynir (olgunlaşmamış veya prestlenmemiş) (peyniraltı suyundan yapılmış peynirler dahil) ve pıhtılaştırılmış ürünler	140%		SINIRSIZ	20%	
0407.11	Tavuk yumurtaları (Gallus domesticus türü)	0-13%		SINIRSIZ	15%	
0407.19	Diğerleri	0-20%		SINIRSIZ	15%	
0407.21	Tavuk yumurtaları (Gallus domesticus türü)	76.5%		SINIRSIZ	15%	
0407.29	Diğerleri	76.5%		SINIRSIZ	15%	
0407.90	Diğerleri	76.5%		SINIRSIZ	15%	

HS 2013	Ürün Tanımı	Temel Gümrük Tarifeleri		Tavizler		
		Gümrük Vergisi	Toplu Konut Fonu	Tarife Koşanları Miktarı (Ton)	Gümrük Vergisi İndirimi	Toplu Konut Fonu İndirimi
0504.00	Tam veya parça halinde hayvan bağırsakları, mesaneleri ve nideleri (balıklara ait olanlar hariç) (taze, soğutulmuş, dondurulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, kurutulmuş veya tütsülenmiş) :	0-10%		SINIRSIZ	50%	
0603.11	Göller	46.8%		50	50%	
0603.12	Karanfiller	46.8%			50%	
0603.13	Orkideler	46.8%			50%	
0603.14	Krizantemler	46.8%			50%	
0603.19	Diğerleri	46.8%			50%	
0603.90	Diğerleri	46.8%			50%	
0701.90	Diğerleri	19.3%		500	50%	
0702.00	Domates (taze veya soğutulmuş) (1 Haziran'dan 30 Eylül'e kadar)	48.6%		1.500	50%	
0703.10	Soğanlar ve salotlar:	49.5%		750	50%	
0703.20	Sarımsaklar:	49.5%		50	50%	
0704.10	Karnabaharlar ve başlı brokoli	19.5%		500	50%	
0704.90	Diğerleri	19.5%				
0705.11	Baş marul	19.5%		250	50%	
0707.00	Hiyarlar ve kornişonlar (taze veya soğutulmuş) :	29.7%		250	50%	
0709.30	Patlıcanlar	19.5%		200	50%	
0709.60	Capsicum veya Pimenta cinsi meyveler:	19.5%		200	50%	
0709.91	Enginarlar	19.5%				
0709.93	Balkabağı, kabak, su kabığı (Cucurbita spp.):	19.5%		250	50%	
0709.99	Diğerleri	5-19,3%				
0711.40	Hiyarlar ve kornişonlar	36%		250	40%	
0711.59	Diğerleri	36%		200	50%	
0713.20	Nohut (garbanzos):	0-19,3%		250	50%	
0802.11	Kabuklu:	43.2%		1.000	50%	
0802.12	Kabuksuz:	43.2%			50%	
0802.32	Kabuksuz:	43.2%		500	50%	
0804.10	Hurma	25%		8.000	100%	
0804.20	İncir:	45.9%		150	50%	
0805.40	Greyfurt (pomelolar dahil)	54%			50%	
0805.50	Limon (Citrus limon, Citrus limonum) ve tatlı limonlar (Citrus aurantifolia, Citrus latifolia):	54%		300	50%	
0805.90	Diğerleri	54%			50%	
0806.10	Taze	54.9%		500	50%	
0807.11	Karpuzlar (15 Aralık'tan 15 Nisan'a kadar)	86.4%		4.500	50%	
0807.19	Diğerleri (15 Aralık'tan 15 Nisan'a kadar)	86.4%			50%	
0808.10	Elma :	60.3%		500	50%	
0808.30	Armut:	60.3%		400	50%	
0808.40	Ayva	60.3%				
0809.10	Kayısı (15 Kasım'dan 1 Mayıs'a kadar)	55.8%		200	50%	
0809.21	Vişne (Prunus cerasus)	55.8%		500	50%	
0809.29	Diğerleri	55.8%			50%	
0810.50	Kivi	93%		1.000	50%	
0810.90	Diğerleri	50-55.8%		500	50%	
0813.20	Erik	43.2%		50	50%	
0813.30	Elma	43.2%		50	50%	
0813.40	Diğer meyveler:	15.4%		50	50%	

HS 2013	Ürün Tanımı	Temel Gümrük Tarifeleri		Tavizler		
		Gümrük Vergisi	Toplu Konut Fonu	Tarife Kontenjanı Miktarı (Ton)	Gümrük Vergisi İndirimi	Toplu Konut Fonu İndirimi
0814.00	Tarunçgillerin veya kavunların (karpuzlar dahil) kabukları (taze, dondurulmuş, kurutulmuş veya salamurada, kökürtili su içinde veya diğer koruyucu eriyikler içinde geçici olarak konserve edilmiş)	15.6%		100	50%	
0902.30	Siyah çay (fermente edilmiş) ve kısmen fermente edilmiş çay (3 kg.1 geçmeyen hazır ambalajda)	14.5%		UNLIMITED	15%	
0902.40	Siyah çay (fermente edilmiş) ve kısmen fermente edilmiş diğer çaylar	14.5%		UNLIMITED	15%	
0904.11	Ezilmemiş, öğütülmemiş	30%		50	50%	
0908.31	Ezilmemiş, öğütülmemiş	30%			50%	
0908.32	Ezilmiş veya öğütülmüş	30%			50%	
0909.21	Ezilmemiş, öğütülmemiş	30%			50%	
0909.22	Ezilmiş veya öğütülmüş	30%			50%	
0909.31	Ezilmemiş, öğütülmemiş	30%			50%	
0909.32	Ezilmiş veya öğütülmüş	30%			50%	
0910.20	Safran:	30%			50%	
0910.99	Diğerleri:	30%			50%	
1209.91	Sebze tohumları:	19.3%			200	50%
1209.99	Diğerleri:	6-19.3%			50%	
1211.90	Diğerleri:	5-3.5%		100	50%	
1516.10.10.00.11	Tamamen balık veya deniz memelilerinden elde edilmiş olanlar	15%		SINIRSIZ	50%	
1516.10.90.10.00	Hidrolije edilmiş balina yağı (sanayide kullanılan)	14.8%		SINIRSIZ	100%	
1516.10.90.90.11	Tamamen balık veya deniz memelilerinden elde edilmiş olanlar	15%		SINIRSIZ	50%	
1517.10.10	Ağırık itibarıyla içindeki katı süt yağı oranı % 10' u geçen fakat % 15'i geçmeyenler	8.3%	25.82 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	
1604.11	Som balıkları	80%		SINIRSIZ	50%	
1604.12	Ringa balıkları:	80%		SINIRSIZ	50%	
1604.13	Sardalya, sardinella ve palatika veya çaça balıkları:	80%		SINIRSIZ	50%	
1604.14	Ton balıkları, orkinoslar ve torikler (Sarda spp.):	80%		SINIRSIZ	70%	
1604.15	Uskumru balıkları:	80%		SINIRSIZ	50%	
1604.16	Hamsiler	80%		SINIRSIZ	50%	
1604.17	Yılan Balıkları	80%		SINIRSIZ	50%	
1604.19	Diğerleri	80%		SINIRSIZ	50%	
1604.20	Hazırlanmış veya konserve edilmiş diğer balıklar:	80%		SINIRSIZ	50%	
1604.31	Havyar	81.9%		SINIRSIZ	70%	
1604.32	Havyar yerine kullanılan ürünler	81.9%		SINIRSIZ	70%	
1605.29	Diğerleri	54%		SINIRSIZ	50%	
1702.19	Diğerleri	18.9-13.5%		SINIRSIZ	20%	
1702.50	Kimyaca saf fruktoz	16%	19.5 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.10.10.00.11	Şerit şeklinde olan cikletler	6.2%	72.74 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.10.10.00.19	Diğerleri	6.2%	94.3 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.10.90.00.11	Şerit şeklinde olan cikletler	6.3%	79.81 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.10.90.00.19	Diğerleri	6.3%	72.99 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.90.10	Ağırık itibarıyla %10' dan fazla sakaroz içeren fakat diğer katı maddeleri içermeyen meyve kabuklu hülusalı	13.4%		SINIRSIZ	100%	
1704.90.30	Beyaz çikolata	9.1%	89.67 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%

HS 2013	Ürün Tanımı	Temel Gümrük Tarifeleri		Tavizler		
		Gümrük Vergisi	Toplu Konut Fonu	Tarife Kontenjanı Miktarı (Ton)	Gümrük Vergisi İndirimi	Toplu Konut Fonu İndirimi
1704.90.51	Net muhtevası 1 kg. veya daha fazla ambalajlarda ezmeler (badem ezmesi dahil)	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.90.55	Boğaz pastilleri ve öksürük için şekerler	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.90.61	Drajelere	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.90.65	Sakızlı ve jöleli şekerlilik mamulleri (şekerlilik mamulü haline getirilmiş meyva ezmeleri dahil)	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.90.71	Kaynatılmış tatlılar (doldurulmuş olsun olmasın)	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.90.75	Karameller ve benzeri tatlılar	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.90.81	Bazıncıla elde edilen tabletler	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1704.90.99	Diğerleri	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.10.15	Sakkaroz içermeyenler veya ağırlık itibarıyla % 5'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglukoz içerenler	8%		SINIRSIZ	100%	
1806.10.20	Ağırlık itibarıyla % 5 veya daha fazla fakat % 65'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglukoz içerenler	8%	68.4 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.10.30	Ağırlık itibarıyla % 65 veya daha fazla fakat % 80'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglukoz içerenler	8%	71.71 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.10.90	Ağırlık itibarıyla % 80 veya daha fazla sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglukoz içerenler	8%	106.68 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.20.10	Ağırlık itibarıyla % 31 veya daha fazla kakao yağı içerenler veya kakao yağı ile katı süt yağının birlikte oranı ağırlık itibarıyla % 31 veya daha fazla	8.3%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.20.30	Ağırlık itibarıyla kakao yağı ile katı süt yağının birlikte oranı % 25 veya daha fazla fakat % 31'den az olanlar	8.3%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.20.50	Ağırlık itibarıyla % 18 veya daha fazla kakao yağı içerenler	8.3%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.20.70	Sütlü çikolata kırntıları	15.4%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.20.80	Kakao ile kaplanmış olanlar	8.3%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.20.95	Diğerleri	8.3%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.31	Doldurulmuş	8.3%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.32	Doldurulmamış	8.3%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1806.90	Diğerleri	8.3%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1901.10 (1901.10.00.11.00 hariç)	Çocukların beslenmesinde kullanılan müstahzarlar (perakende satılacak hale getirilmiş)	7.6%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1901.10.00.11.00	Diyet mamulleri	7.6%		SINIRSIZ	100%	
1901.20	19.05 Pozisyonunda yer alan ekstrektör mamullerinin hazırlanmasında kullanılan karışımlar ve hamurlar	7.6%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1901.90.11	Kuru hülasa oranı ağırlık itibarıyla % 90 veya daha fazla olanlar	5.1%	35.45 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1901.90.19	Diğerleri	5.1%	21.85 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%

HS 2013	Ürün Tanımı	Temel Gümrük Tarifeleri		Tavizler		
		Gümrük Vergisi	Toplu Konut Fonu	Tarife/Kontenjanı Miktarı (Ton)	Gümrük Vergisi İndirimi	Toplu Konut Fonu İndirimi
1901.90.91	Katı sül yağ, sakkaroz, izoglukoz, glüköz veya nişasta içermeyen veya % 1,5'dan az katı sül yağ, % 5 sakkaroz (invert şeker dahil) veya izoglukoz, % 5 glüköz veya nişasta içerenler (04.01 ile 04.04 pozisyonlardaki ürünlerin toz halindeki gıda müstahzarları hariç)	12.8%		SINIRSIZ	100%	
1901.90.99.10.00	Esasını 04.01 ile 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler	7.6%	T2 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
1901.90.99.20.00	Esasını 04.01 ile 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler ve ağırlık itibarıyla % 5'den az kakao tozu içerenler	7.6%	T2 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
1901.90.99.90.11	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli un	7.6%		SINIRSIZ	100%	
1901.90.99.90.12	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli pirinç	7.6%		SINIRSIZ	100%	
1901.90.99.90.13	Fenilketonüri hastaları için yumurta ikamesi	7.6%		SINIRSIZ	100%	
1901.90.99.90.19	Diğerleri	7.6%	T2 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
1902.11	Yumurta içerenler	7.7%	10.67 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
1902.19.10	Ekmeklik buğday unu veya irmiği içermeyenler	7.7%	10.67 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
1902.19.90	Diğerleri (1902.19.90.00.13 hariç)	7.7%	11.37 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
1902.19.90.00.13	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli makarna	7.7%		SINIRSIZ	100%	
1902.20.91	Pisirilmiş	8.3%	50.89 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1902.20.99	Diğerleri	8.3%	48.89 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1902.30.10	Kurutulmuş	6.4%	40.27 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1902.30.90	Diğerleri	6.4%	39.01 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1902.40.10	Hazırlanmamış kuskus	7.7%	10.67 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
1902.40.90	Diğerleri	6.4%	30.21 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1904.10.10	Mısırdan elde edilenler	3.8%	55.63 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1904.10.30	Pirinçten elde edilenler	5.1%	44.21 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
1904.10.90	Diğerleri	5.1%	62.62 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1904.20.10	Esası kavranmamış hububat flokonları olan "Müsi" tipi müstahzarlar	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1904.20.91	Mısırdan elde edilenler	3.8%	55.63 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1904.20.95	Pirinçten elde edilenler	5.1%	44.21 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
1904.20.99	Diğerleri	5.1%	62.62 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1904.30	Bulgur	8.3%	22.33 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1904.90.10.10	Kakao içerenler	8.3%	59 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1904.90.10.90	Diğerleri	8.3%	53.3 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1904.90.80	Diğerleri	8.3%	22.33 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.10	Gesrek ekmek	5.8%	37.91 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.20.10	Ağırlık itibarıyla % 30'dan az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) içerenler	9.4%	85.45 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.20.30	Ağırlık itibarıyla % 30 veya daha fazla fakat % 50'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) içerenler	9.8%	79.82 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.20.90	Ağırlık itibarıyla % 50 veya daha fazla sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) içerenler	10.1%	93.89 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%

HS 2013	Ürün Tanımı	Temel Gümrük Tarifeleri		Tavizler		
		Gümrük Vergisi	Toplu Konut Fonu	Tarife Kontenjanı Miktarı (Ton)	Gümrük Vergisi İndirimi	Toplu Konut Fonu İndirimi
1905.31 (1905.31.99.00.13 hariç)	Fahı bisküviler	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.31.99.00.13	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli bisküvi	9%		SINIRSIZ	100%	
1905.32 (1905.32.99.00.11 hariç)	Waffle ve gofretler	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.32.99.00.11	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli gofret	9%		SINIRSIZ	100%	
1905.40	Gevrekler, kızartılmış ekmek ve diğer kızartılmış mamuller	9.7%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.90.10	Mayasız ekmek (malzos)	3.8%	62.17 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.90.20	Hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri, mühür güllacı, pirinç kağıdı ve benzeri ürünler	4.5%	49.1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.90.30	Bal, yumurta, peynir veya meyva içermeyen ve kuru madde üzerinden ağırlık itibarıyla her biri % 5'i geçmeyen oranda şeker ve katı yağ içeren ekmekler	9.7%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.90.45	Bisküviler	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.90.55	Aromalı veya tuzlu ürünler	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.90.60 (1905.90.60.00.15 ve 1905.90.60.00.16 hariç)	İlave tatlandırıcı madde içerenler	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.90.60.00.15	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli kurabiye	9%		SINIRSIZ	100%	
1905.90.60.00.16	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli beze	9%		SINIRSIZ	100%	
1905.90.90 (1905.90.90.00.12 hariç)	Diğerleri	9%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
1905.90.90.00.12	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli ekmek	9%		SINIRSIZ	100%	
2001.10	Hayarlar ve komişonlar	39%		500	50%	
2002.90	Diğerleri	135.9%		100	50%	
2005.20.10	Un, ezme veya flokon halinde	8.8%	T1 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
2007.10	Homojenize müstahzarlar	58.5%		250	50%	
2007.99	Diğerleri	0-58.5%			50%	
2008.19	Diğerleri (karışımlar dahil)	58.5%		250	50%	
2008.99.85	Mısır [tali mısır (Zea mays var. saccharata) hariç]	5.1%	49.77 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
2008.99.91	Ağırlık itibarıyla % 5 veya daha fazla nişasta içeren yer elması, talı panates ve benzeri yenilen bitki parçaları	8.3%	37.37 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
2009.11	Dondurulmuş	58.5%			50%	
2009.12	Dondurulmamış, Brix değeri 20'yi geçmeyenler	58.5%		300	50%	
2009.19	Diğerleri	58.5%			50%	
2009.49	Diğerleri	58.5%		100	50%	
2009.69	Diğerleri	58.5%		200	50%	
2009.71	Brix değeri 20'yi geçmeyenler	58.5%		300	50%	
2009.79	Diğerleri	58.5%			50%	
2009.81	Yaban Mersini (Vaccinium macrocarpon, Vaccinium oxycoccos, Vaccinium vitis-idaea)	58.5%		100	50%	

HS 2013	Ürün Tanımı	Temel Gümrük Tarifeleri		Tavizler		
		Gümrük Vergisi	Toplu Konut Fonu	Tarife Kontenjanı Miktarı (Ton)	Gümrük Vergisi İndirimi	Toplu Konut Fonu İndirimi
2101.12.92.10	Katı süt yağı, süt proteinleri, sakkaroz, izoglukoz, nişasta veya glüköz içermeyen veya % 1,5'dan az katı süt yağı, % 2,5'dan az süt proteinleri, % 5'dan az sakkaroz veya izoglukoz, % 5'dan az nişasta veya glüköz içerenler	11.5%		SINIRSIZ	100%	
2101.12.92.90	Diğerleri	9%	72 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
2102.10.10	Köhür mayaları	10.9%		SINIRSIZ	100%	
2102.10.31	Kuru maya	12%	59.4 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
2102.10.39	Diğerleri	12%	12.47 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	0%
2102.10.90	Diğerleri	14.7%		SINIRSIZ	100%	
2202.90.10	04.01 ila 04.04 Pozisyonlarındaki ürünleri veya bu pozisyonlardaki ürünlerden elde edilen katı yağ içermeyenler	9.6%		SINIRSIZ	100%	
2202.90.91	04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibarıyla % 0,2'den az olanlar	6.4%	51.23 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
2202.90.95	04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibarıyla % 0,2 veya daha fazla fakat % 2'den az olanlar	5.5%	40.79 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
2202.90.99	04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibarıyla % 2 veya daha fazla olanlar	5.4%	47.44 €/100 Kg	SINIRSIZ	100%	50%
2207.10.00.90	Diğerleri	19.2		SINIRSIZ	100%	
		EUR/ha				
2209.00	Sirkeler ve asetik asitten elde edilen sirke yerine geçen maddeler	39%		250	50%	

EK I-B

1. Bu EK'te listelenmiş olan Türk menşeli ürünlerin İran'a ithalatında uygulanan Temel Gümrük Tarifeleri; Tarife İndirimi ve İndirim Dönemi (Yıl) sütunlarında belirtildiği çerçevede, yıllık bazda eşit oranlarda kademeli olarak indirilecektir.
2. İlk tarife indirimi, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte gerçekleştirilecek olup, müteakip indirimler her yılın Ocak ayının 1. gününde yapılacaktır.
3. İndirim dönemine tabi olmayan ürünler için tarife indirimleri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte yürürlüğe girecektir.

HS 2013	Ürün Tanımı	Temel Tarife Oranı (%)	Tavizler	
			Tarife İndirimi	İndirim Dönemi (Yıl)
300490	Diğerleri	24-12	40%	
330300	Parfümler ve tuvalet suları	26	40%	
330499	Diğerleri	26	40%	
330510	Şampuanlar	26	30%	
330590	Diğerleri	26	30%	
330710	Tıraş öncesi, tıraş sırasında veya tıraşın sonra kullanılan müstahzarlar	26	40%	
330720	Vücut deodorantları ve ter kokusunu önleyici deodorantlar	26	30%	
330749	Diğerleri	26	30%	
340111	Tuvalet için (tıbbi ürünler dahil)	26-55	30%	
340119	Diğerleri	26	40%	
340120	Diğer şekillerdeki sabunlar	15-26-55	30%	
340220	Perakende satılacak hale getirilmiş müstahzarlar	4-26	30%	
392020	Propilen polimerlerinden olanlar	2-15-22	40%	
392350	Tipolar, kapaklar, kapsüller ve diğer kapama malzemeleri	18	30%	
392410	Sofra ve mutfak eşyası	40	30%	
392490	Diğerleri	40	30%	
392520	Kapılar, pencereler ve bunların çerçeveleri ve pervazları ve kapı eşikleri	32	30%	
392590	Diğerleri	32	30%	
392690	Diğerleri	2-4-6-10-12-22	40%	
401110	Otomobillerde kullanılanlar (stejşın ve yarış otomobilleri dahil)	26	30%	
401120	Otobüs ve kamyonlarda kullanılanlar	6-15	30%	
401192	Tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar	2-15	30%	
441011	Yonga levha	10-15	30%	
441112	Kalınlıkları 5 mm'yi geçmeyenler	10-15	30%	
441113	Kalınlıkları 5 mm'yi geçen, fakat 9 mm'yi geçmeyenler	10-15	30%	
441114	Kalınlıkları 9 mm'yi geçenler	10-15	30%	
441192	Yoğunluğu 0.8 g/cm ³ 'i geçenler	10-15	30%	
441193	Yoğunluğu 0.5 g/cm ³ 'i geçen, fakat 0.8 g/cm ³ 'i geçmeyenler	10-15	30%	
480300	Tuvalet ve yüz temizliği için ince kağıt, havlu veya kağıt peçete ve ev işlerinde veya sağlık amaçlarıyla kullanılan benzeri kağıtlar, selüloz vatka ve selüloz elyaf tabakaları (krepe edilmiş, kıvrımlı, kabartılmış, perfore edilmiş, yüzeyleri boyanmış, yüzleri dekore edilmiş veya basılmış olsun olmasın)(rulo veya tabaka halinde)	8-22	30%	
481890	Diğerleri	8-10	30%	3

HS 2013	Ürün Tanımı	Temel Oran (%)	Tarife (%)	Tavizler	
				Tarife İndirim	İndirim Dönemi (Yıl)
540761	Ağırlık itibarıyla % 85 veya daha fazla tekstüre edilmiş poliester filamentleri içerenler		32	30%	3
550932	Çok katlı bakülü (rotor) veya katlı bakülü (kable) iplikler		12	40%	
551511	Esas itibarıyla veya sadece devamsız viskoz ipeği lifleriyle karışık		32	30%	
570242	Sentetik veya suni dokumaya elverişli maddelerden		40	30%	3
610432	Pamuktan		100	40%	
610442	Pamuktan		100	40%	
610444	Suni liflerden		100	40%	
610462	Pamuktan		100	40%	
610510	Pamuktan		100	40%	
610610	Pamuktan		100	40%	
610620	Sentetik veya suni liflerden		100	40%	
610831	Pamuktan		100	40%	
610832	Sentetik veya suni liflerden		100	40%	
610910	Pamuktan		100	40%	
611020	Pamuktan		100	40%	
611030	Sentetik veya suni liflerden		100	40%	
611529	Dokumaya elverişli diğer maddelerden		100	40%	
611595	Pamuktan		100	40%	
620442	Pamuktan		100	40%	
620443	Sentetik liflerden		100	40%	
620452	Pamuktan		100	40%	
620463	Sentetik liflerden		100	40%	
620520	Pamuktan		100	40%	
620630	Pamuktan		100	40%	
620640	Sentetik veya suni liflerden		100	40%	
620891	Pamuktan		100	40%	
621430	Sentetik liflerden		100	40%	
630221	Pamuktan		55	40%	
630231	Pamuktan		55	40%	
630260	Pamuktan tuvalet ve mutlak bezleri (havlu veya benzer mensucatları)		55	40%	
630392	Sentetik liflerden		55	40%	
630532	Dökme maddeler için esnek malzemeler		55	40%	
701328	Diğerleri		40	40%	
701337	Diğerleri		40	40%	
701349	Diğerleri		40	40%	
721391	Enine kesiti daire şeklinde olup, çapı 14 mm. den az olanlar		6	30%	
721420	Haddelene işleme sırasında üzerlerinde çentikler, yivler, oluklar veya diğer şekil bozuklukları bulunanlar veya haddelene işleminden sonra burulmuş olanlar		6	30%	3
730630	Demir veya alaşımsız çelikten kesiti daire şeklinde olan diğerleri (dikişli)		10-15	30%	3
730890	Diğerleri		2-12	30%	3
731210	Demir veya çelikten demetlenmiş teller (toron), halat ve kablolar		2-22	30%	3
731815	Diğer vida ve civatalar (somunlu veya rondelali olsun olmasın)		10-22	20%	2
732111	Gas vakıflı veya hem gas hem diğer vakıflı olanlar		40	30%	3
732219	Diğerleri		40	30%	3
732393	Paslanmaz çelikten olanlar		10-40	30%	3
732690	Diğerleri		2-16-8	30%	
760421	İçer boş profiller		8	30%	
760429	Diğerleri		8	30%	
760612	Alüminyum alaşımlarından		15	30%	
760691	Alaşımsız alüminyumdan olanlar		15	30%	

HS 2013	Ürün Tanımı	Temel Oran (%)	Tarife Oran (%)	Tavizler	
				Tarife İndirimi	İndirim Dönemi (Yıl)
760719	Diğerleri		8	30%	
761090	Diğerleri		12	30%	
761699	Diğerleri		12-40	30%	
840310	Kazanlar		26	30%	
840734	Silindirik hacmi 1000 cm ³ 'ü geçenler		10-15	30%	
840991	Sadece veya esas itibarıyla kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar için olanlar		6-8-12	30%	
840999	Diğerleri		2-8	30%	
841510	(Pencere veya duvar tipleri, tek bir gövde halinde (self-contained) veya 'split sistem')		18	30%	3
841810	Birden fazla dış kapılı kombine haldeki soğutucu -dondurucular		40	30%	3
841821	Kompresörlü olanlar		40	30%	3
841850	Soğutucu ve dondurucu ekipmanları ile mücehhez depolama ve teşhir amaçlı diğer mobilya (konsol, dolap, teşhir tezgahları, vitrinler ve benzerleri)		40	30%	3
842211	Evlere kullanılanlar		40	30%	3
845011	Tam otomatik makineler		40	30%	3
848180	Diğer cihazlar		4-22-36-48-12-55	30%	3
850213	Çıkış gücü 375 kVA'yı geçenler		10	30%	
850423	Güçü 10 000 kVA'yı geçenler		15	30%	
850440	Statik konvertörler		2-22	30%	
850710	Kurşun asitli, pistonlu motorlar için		40	30%	3
851220	Diğer aydınlatma veya gözle görülebilen işaret cihazları		15-22-26	30%	
851660	Diğer fırınlar, ocaklar, pişirme sacları, kaynatma bükükleri, ızgaralar ve kızartma cihazları		55	30%	3
853120	Gösterge tabloları [sıvı kristal tertibatlı (LCD) veya ışık veren diyod tertibatlı (LED) olanlar]		22	30%	
853620	Otomatik devre kesiciler		18	30%	
853650	Diğer anahtarlar		3-14-22	30%	
853669	Diğerleri		6-18	30%	
853690	Diğer teçhizat		2-18	30%	
853710	Gerilimi 1000 voltu geçmeyenler		2-26	30%	
853720	Gerilimi 1000 voltu geçenler		26-55	30%	
853890	Diğerleri		10-18	30%	
854449	Diğerleri		22	30%	3
854460	Gerilimi 1000 V.ü geçen diğer elektrik iletkenleri		2-10-15	30%	2
870829	Diğerleri		8-12	30%	
870830	Frenler ve servo - frenler ve bunların aksam ve parçaları		2-8-12	30%	
870870	Tekerlekler ve bunların aksam, parça ve aksesuarı		2-8-12	30%	
870893	Debrivajlar ve bunların aksam ve parçaları		2-8-12	30%	
870899	Diğerleri		2-8	30%	
890392	Motorboşlar (dıştan lakma motoru olanlar hariç)		11	30%	
940120	Aktörlü taşıtlarda kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyalar		15	30%	
940140	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahçede kullanılanlar hariç)		40	30%	
940161	İçleri doldurulmuş, kaplanmış olanlar		25	30%	
940180	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar		40	30%	
940190	Aksam ve parçalar		6-8-40	30%	
940320	Metalden diğer mobilyalar		40	30%	3
940350	Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar		55	30%	3
940360	Diğer ahşap mobilyalar		35	30%	3
940390	Aksam ve parçalar		40	30%	
940600	Prefabrik yapılar		2-26	30%	

**TERCİHLİ MENŞE KURALLARI VE
İDARİ İŞBİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN
EK II**

İÇİNDEKİLER

- BAŞLIK I GENEL HÜKÜMLER**
- Madde 1 Kapsam
  - Madde 2 Tanımlar
- BAŞLIK II MENŞELİ ÜRÜNLER**
- Madde 3 Genel koşullar
  - Madde 4 Tamamen üretilmiş veya elde edilmiş ürünler
  - Madde 5 Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler
  - Madde 6 Menşe kümülasyonu
  - Madde 7 Yetersiz işçilik veya işlem
  - Madde 8 Nitelendirme birimi
  - Madde 9 Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam
  - Madde 10 Setler
  - Madde 11 Etkisiz unsurlar
- BAŞLIK III ÜLKESEL GEREKLİLİKLER**
- Madde 12 Doğrudan nakliyat
  - Madde 13 Sergiler
- BAŞLIK IV MENŞE İSPAT BELGESİ**
- Madde 14 Genel koşullar
  - Madde 15 Menşe İspat Belgesinin düzenlenme işlemleri
  - Madde 16 Sonradan düzenlenen Menşe İspat Belgeleri
  - Madde 17 İkinci nüsha Menşe İspat Belgesinin düzenlenmesi
  - Madde 18 Önceden düzenlenmiş veya hazırlanmış bir Menşe İspat Belgesine istinaden Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi
  - Madde 19 Menşe İspat Belgesinin geçerliliği
  - Madde 20 Menşe İspat Belgesinin ibrazı

- Madde 21 Parçalar halinde ithalat
- Madde 22 Destekleyici belgeler
- Madde 23 Menşe İspat Belgesi ve destekleyici belgelerin muhafazası
- Madde 24 Farklılıklar ve şekli hatalar

BAŞLIK V İDARİ İŞBİRLİĞİ DÜZENLEMELERİ

- Madde 25 Karşılıklı yardım
- Madde 26 Menşe İspat Belgelerinin kontrolü
- Madde 27 Anlaşmazlıkların çözümü
- Madde 28 Cezalar
- Madde 29 Serbest bölgeler

BAŞLIK VI SON HÜKÜMLER

- Madde 30 Gümrük ve menşe konuları Alt Komitesi
- Madde 31 Lahika
- Madde 32 Transit durumdaki veya antrepodaki eşyalar
- Madde 33 Değişiklikler

LAHİKA: Menşe İspat Belgesi ve Menşe İspat Belgesi başvurusu

BAŐLİK I
GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Kapsam

Ek II, Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti (bundan sonra "Türkiye" ve "İran" veya uygun olan hallerde "Akit Taraflar" olarak anılacaktır) arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması (bundan sonra "bu Anlaşma" olarak anılacaktır) kapsamındaki tercihli tavizlerden yararlanmaya ehil ürünlerin menşini tespit etmek amacıyla uygulanır.

Madde 2

Tanımlar

Bu Ek'in uygulanmasında:

- (a) "fasıllar" ve "pozisyonlar", Armonize Mal Tanım ve Kodlama Sistemini (bundan sonra "AS" olarak anılacaktır) oluşturan nomanklatürde kullanılan fasıllar ve pozisyonlar (dört haneli kodlar) anlamına gelir;
- (b) "sınıflandırılmış" tabiri, ürün veya girdilerin belirli bir pozisyon altında sınıflandırılması anlamına gelir;
- (c) "sevkiyat", ya bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen, ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünler anlamına gelir;
- (d) "gümrük kıymeti", ithalat ülkesine ihraç amaçlı satışlarda diğer tahsil edilebilir vergiler ve ödenen miktarlar da dahil olmak üzere eşya için gerçekte ödenen veya ödenebilir ücret olan ithal eşyasının satış bedeli anlamına gelir. Eşyanın satış bedeline göre belirlenemediği hallerde gümrük kıymeti, aşağıdaki yöntemlerden biri kullanılarak belirlenecektir.
  - i. Aynı eşyanın satış bedeli;
  - ii. Benzer eşyanın satış bedeli;
  - iii. İndirgenmiş kıymet yöntemi;
  - iv. Hesaplanmış kıymet yöntemi;
  - v. Geri dönüş yöntemi;

- (e) "eşya", hem madde hem de ürünler anlamına gelir;
- (f) "imalat", montaj veya özel işlemler de dahil olmak üzere sanayi ve tarım ürünleri üzerinde her türlü yeterli işçilik veya işlem anlamına gelir;
- (g) "madde", ürünün imalatında kullanılan herhangi bir girdi, hammadde, aksam veya parça, v.b. anlamına gelir;
- (h) "ürün", başka bir imalatta bilahare kullanılması sözkonusu olsa bile imal edilmiş ürün anlamına gelir;
- (i) "ülkeler", Akit Tarafların kararsularını içerecek şekilde ülkeler anlamına gelir;
- (j) "girdilerin kıymeti", kullanılan menşeli olmayan girdilerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymeti veya bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde, bir Akit Tarafta menşeli olmayan girdiler için ödendiği tespit edilebilen ilk fiyat anlamına gelir;
- (k) "menşeli girdilerin kıymeti", (j)'de tanımlandığı şekilde, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanan bu tür maddenin kıymeti anlamına gelir;
- (l) "katma değer", fabrika çıkış fiyatından, eşyaya dahil edilen diğer Akit Taraf menşeli her bir maddenin gümrük kıymetinin ya da bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde bir Akit Tarafta girdiler için ödendiği doğrulanabilir ilk fiyatın çıkarılması ile bulunan değer anlamına gelir;
- (m) "fabrika çıkış fiyatı", ürün için bir Akit Tarafın nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibarıyla ödenen, kullanılan bütün madde fiyatlarının dahil edilmiş olduğu elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenen veya ödenecek yurtiçi vergilerin tenziliyle bulunan fiyat anlamına gelir.

BAŞLIK II

MENŞELİ ÜRÜNLER

Madde 3

Genel koşullar

Bu Anlaşma kapsamında bir Akit Taraf topraklarından diğer Akit Tarafa Madde 12 hükümlerine uygun şekilde doğrudan sevkiyatı yapılarak ihraç edilen ürünler; aşağıda belirtilen menşe koşullarından herhangi birini karşılamaları halinde tercihli tavizlere ehildir:

(a) Madde 4'te belirtildiği şekilde, tamamen ihracatçı Tarafıta üretilen veya elde edilen ürünler veya

(b) Madde 5'e uygun olarak bir Akit Tarafıta yeterli işçilik veya işlemden geçirilmiş olmaları kaydıyla, söz konusu Akit Tarafıta tamamen elde edilmemiş girdiler ihtiva ederek o Akit Tarafıta elde edilen ürünler.

Madde 4

Tamamen üretilmiş veya elde edilmiş ürünler

1. Madde 3(a) çerçevesinde aşağıda belirtilenler, ihracatçı Tarafıta tamamen üretilmiş veya elde edilmiş kabul edilirler:

- (a) kendi topraklarından, sularından veya deniz yatağından çıkartılan işlenmemiş veya mineral ürünler;
- (b) ormancılık ürünleri dahil o ülkede hasat edilen, toplanan veya harmanlanan bitkisel ürünler;
- (c) o ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar;
- (d) o ülkede doğmuş ve/veya yetiştirilmiş hayvanlardan elde edilen ürünler;
- (e) o ülkede avcılık, balıkçılık veya su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetlerinden elde edilen ürünler;
- (f) Akit Tarafların karasuları dışındaki denizlerden kendi gemileri ile elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer deniz ürünleri;
- (g) münhasıran (e) ve (f) alt paragraflarında belirtilen ürünlerden kendi fabrika gemilerinin bordalarında işlenen ve/veya üretilen ürünler;
- (h) yalnızca hammaddelerin geri kazanılmasına müsait o ülkede toplanan kullanılmış maddeler;
- (i) o ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar;
- (j) münhasıran yukarıdaki paragraf (a) ve (i)'de tanımlanan ürünlerden üretilen eşya.

2. Paragraf 1(f) ve (g)'de belirtilen kendi gemileri veya kendi fabrika gemileri terimi sadece aşağıda belirtilen gemi ve fabrika gemileri için uygulanır:

- (a) Bir Akit Tarafıta kayıtlı veya tescilli olanlar;
- (b) Bir Akit Tarafın bayrağı altında seyredenler;

- (c) en az yüzde 60'ı bir Akit Taraf vatandaşlarına ait olanlar veya yönetim merkezi bir Akit Tarafta bulunan, müdür veya müdürleri, Yönetim Kurulu veya Denetleme Kurulu Başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğunun bir Akit Taraf vatandaşı olan ve ilave olarak, ortaklık veya limited şirket durumunda, sermayesinin en az yarısı Akit Taraf'lara veya Akit Taraf'ların kamu kuruluşları ya da vatandaşlarına ait olanlar.

Madde 5

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

1. Madde 3(b)'ye göre, bir Akit Taraf'ta elde edilen ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan girdiler, bu ürünlerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 60'ını aşmaması kaydıyla yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilir.
2. Paragraf 1, Madde 7 hükümlerine tabi olarak uygulanır.

Madde 6

Menşe kümülasyonu

1. Madde 3'te yer verilen menşe koşullarını yerine getiren ve bir Akit Taraf'ta, diğer Akit Taraf'ca tanınan tercihlili muameleye elverişli nihai ürünlerde girdi olarak kullanılacak ürünler, Madde 7'de atıfta bulunulan işlemlerin ötesine geçen işçilik veya işlemlere tabi tutulmuş olmaları kaydıyla, nihai ürün üzerinde yapılan işçilik veya işlemlerin gerçekleştirildiği Akit Taraf menşeli bir ürün olarak kabul edilir.
2. Bir Akit Taraf'ta gerçekleştirilen işçilik veya işlem Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise, o Akit Taraf'ta eklenen katma değer in imalatta kullanılan diğer Akit Taraf menşeli girdilerin kıymetini geçmesi kaydıyla, elde edilen ürün o Akit Taraf menşeli olarak kabul edilir.

Madde 7

Yetersiz işçilik veya işlem

1. Aşağıdaki işçilik veya işlemlerin her biri ya da bunların iki veya daha fazlasının bileşimi tek başına imalatın nihai sürecini oluşturmaz:

- (a) paketleme;
- (b) basit karıştırma;
- (c) basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri;
- (d) etiketleme, ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri parçalara ayırma;
- (e) parçalara bölme;
- (f) ayırma veya kalibrasyon;
- (g) işaretleme;
- (h) setler oluşturma;
- (i) basit montaj¹;
- (j) nakliyat ve depolama süresince ürünlerin iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler;
- (k) ambalaj ayırma ve birleştirme;
- (l) yıkama; temizleme; toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma;
- (m) dokuma kumaşları ütüleme veya presleme;
- (n) basit boyama ve cilalama işlemleri, tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam ağartma, parlatma ve perdahlama;
- (o) şeker renklendirme veya şeker topaklarını biçimlendirme işlemleri;
- (p) meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, zarlarını ayıklama, çekirdeklerini çıkarma;
- (q) keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme;
- (r) eleme, kalburdan geçirme, ayırma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme (maddelerden setler oluşturma dahil);
- (s) hayvan kesimi.

¹ Basit montaj, özel tasarımı makineler veya alet veya teçhizat kullanımı ve konuyla ilgili eğitim gerektirmeyen faaliyetleri kapsar.

Madde 8

Nitelendirme birimi

1. Bu Ek'in amaçları açısından eşya, girdiler ve ürünler, AS'ye göre sınıflandırılır.
  - (a) Bir ürün, maddelerin gruplandırılmasından veya montajından oluşmakta ancak tek bir pozisyonda sınıflandırılmakta ise söz konusu ürün AS çerçevesinde tek bir birim olarak kabul edilir.
  - (b) Bir sevkiyat, AS'de aynı pozisyon içinde sınıflandırılan belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa, her bir ürün sınıflandırma amaçları açısından münferiden değerlendirilmelidir.
2. AS'nin 5 inci Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dahil ediliyorsa, menşe tespiti açısından da dahil edilir.

Madde 9

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

Bir makine, teçhizat, alet veya araç parçası beraberinde teslim edilen aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam;

- (a) normal bir teçhizatın bölümü durumunda olmaları; ve
- (b) fiyata dahil edilmiş bulunmaları; veya
- (c) ayrıca fatura edilmemiş olmaları

kaydıyla söz konusu makine, teçhizat, alet veya araç ile aynı menşeli mütalaa edilir.

Madde 10

Setler

AS'nin 3. Genel Kuralı'nda tanımlanan setler, tüm bileşenleri menşeli olduğunda menşeli olarak kabul edilir. Ancak, bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden oluştuğunda, Madde 5 ve 6'da belirtilen şartlara uygun olarak set, bir bütün olarak menşeli kabul edilir.

Madde 11
Etkisiz unsurlar

Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirleyebilmek için, imalatında kullanılabilecek aşağıda belirtilenlerin menşesini belirlemek gerekmez;

- (a) enerji ve yakıt;
- (b) tesis ve teçhizat;
- (c) makineler ve aletler;
- (d) ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşya.

BAŞLIK III
ÜLKESEL GEREKLİLİKLER

Madde 12
Doğrudan nakliyat

Aşağıda yer alanlar ihracatçı Akit Taraftan ithalatçı Akit Tarafa doğrudan nakledilmiş sayılır:

- (a) Eğer ürünler herhangi bir Taraf Olmayan Devlet üzerinden geçmeksizin nakledilmişlerse;
- (b) Aşağıda belirtilen koşullara bağlı olarak, Taraf Olmayan Devletlerde geçici olarak depolanıp depolanmadığı veya aktarılıp aktarılmadığına bakılmaksızın aracı niteliğinde bir veya daha fazla Taraf Olmayan Devlet üzerinden nakliyatı gerçekleştirilen ürünler;
  - (i) Transit girişin coğrafi nedenlerle veya münhasıran nakil koşulları sebebiyle haklı görülmesi halinde;
  - (ii) Ürünler, söz konusu ülkelere ticaret veya tüketim konu olmamışsa;
  - (iii) Ürünlerin yükleme, boşaltma veya iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların dışında herhangi bir işleme tabi tutulmamaları halinde ve
  - (iv) Yukarıda (ii) ve (iii) alt paragraflardaki hükümlere uyulduğunun bir kanıtı olarak ihracatçı ülkeden transit ülkesi aracılığıyla geçişini kapsayan konşimento veya tek taşıma belgesi, bunların olmaması halinde herhangi kanıtlayıcı belgeler.

Madde 13

Sergiler

1. Akit Taraflar dışına sergilenmek üzere gönderilen ve sergiden sonra bir Akit Taraflara ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, aşağıdaki durumlar hakkında gümrük idarelerinin tatmin edilmesi kaydıyla, ithalatta bu Anlaşma hükümlerinden yararlanır:

- (a) bir ihracatcının bu ürünleri bir Akit Taraftan serginin yapıldığı ülkeye nakletmesi ve orada sergilemesi;
- (b) rnlerin bu ihracatçı tarafından Akit Taraftaki bir kişiye satılması veya Akit Taraftaki bir kişinin tasarrufuna verilmesi;
- (c) rnlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildikleri durumda sevk edilmesi ve
- (d) rnlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında herhangi bir amaçla kullanılmaması.

2. Başlık IV hükümleri uyarınca bir Menşe İspat Belgesi hazırlanmalı veya düzenlenmeli ve ithalatçı ülkenin gümrük idaresine normal yolla ibraz edilmelidir. Serginin adı ve adresi bu belgede gösterilmelidir. Gerektiğinde, rnlerin sergilendikleri koşullara dair ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

3. Paragraf 1, mağaza ve yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyerlerinde özel amaçla düzenlenmemiş her trl ticaret, sanayi, tarım veya el sanatları sergisi, fuar veya benzeri umumi gösterilere ve ürünün gümrük denetimi altında kaldığı süre boyunca uygulanır.

BAŞLIK IV MENŞE İSPAT BELGESİ

Madde 14

Genel koşullar

Bir Akit Taraf menşeli ürünler, diğer Akit Tarafa ithal edilirken, bir rneği ekte yer alan Menşe İspat Belgesinin ibrazı üzerine bu Anlaşma'dan yararlanır.

Madde 15

Menş e İspat Belgesinin düzenlenme işlemleri

1. Menş e İspat Belgesi, ihracatçının veya ihracatçının sorumluluğunda yetkili temsilcisinin yazılı başvurusuna binaen, ihracatçı ülkenin belirlenmiş/ilgili yetkili makamları tarafından düzenlenir.
2. Bu amaçla ihracatçı veya yetkili temsilcisi, örnekleri ekte yer alan Menş e İspat Belgesi ve başvuru formunu doldurur. Bu formlar Akit Tarafların resmi dillerinden birinde veya İngilizce olarak ihracatçı ülkenin iç mevzuat hükümleri çerçevesinde doldurulur. Eğer el yazısı kullanılırsa matbaa harfleriyle ve mürekkeple doldurulur. Eşyanın tanımı, bu amaçla ayrılmış ekli formların 8 no.lu kutusunun içine boş satır bırakılmaksızın yapılmalıdır. Eğer kutunun tamamı dolmaz ise, tanımın son satırının altına bir yatay çizgi çekilerek, boş alan çapraz bir çizgi ile kapatılır.
3. Menş e İspat Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, Menş e İspat Belgesini verecek ihracatçı ülkenin belirlenmiş/ilgili yetkili makamlarının talep edebileceği, sözkonusu eşyanın menş e statüsü ile bu Ek'in diğer koşullarının yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden tüm ilgili vesai ki herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazırlıklı olur.
4. Menş e İspat Belgesi, söz konusu ürünlerin Akit Taraflardan biri menş eli olduğunun kabulü ve bu Menş e Kurallarının diğer koşullarını yerine getirmesi durumunda bir Akit Tarafın belirlenmiş/ilgili yetkili makamları tarafından düzenlenir.
5. Menş e İspat Belgesini düzenleyen belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar, ürünlerin menş e statüsünün ve bu Ek'in diğer koşullarının yerine getirildiğinin kontrolü için gereken her tedbiri alır. Bu amaçla söz konusu makamlar, her türlü delil talebinde bulunma ve ihracatçının hesaplarında denetleme yapma veya gerekli görülen başka herhangi bir kontrol hakkına sahiptirler. Düzenleyen belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar Paragraf 2'de atıfta bulunan formların usulince doldurulmasını da sağlarlar. Özellikle, ürünün tanımı için ayrılmış bulunan 8 no.lu kutunun, her türlü sahte ilaveler yapılması olasılığını ortadan kaldıracak şekilde doldurulmuş olduğunu kontrol ederler.
6. Menş e İspat Belgesinin düzenlenme yeri ve tarihi belgenin 11 no.lu kutusunda belirtilir.
7. Menş e İspat Belgesi, belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar düzenlenir ve fiili ihracatın gerçekleştiği veya kesinleştiği anda, ihracatçının kullanımına verilir.

Madde 16
Sonradan düzenlenen Menşe İspat Belgeleri

1. 15. Maddenin 7. Paragraf hükmüne hâlel gelmeksizin, bir Menşe İspat Belgesi istisnai şekilde aşağıdaki durumlara bağlı olarak ait olduğu eşyanın ihracatından sonra düzenlenebilir:
  - (a) hatalar, istenmeyerek yapılan ihmaller veya özel durumlar nedeniyle ihracat esnasında düzenlenmemiş ise; veya
  - (b) belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar, bir Menşe İspat Belgesinin düzenlenmiş ancak ihalat esnasında teknik nedenlerle kabul edilmiş olduğu hususunda ikna edilirse.
2. Paragraf 1'in uygulanması için ihracatçı, başvurusunda Menşe İspat Belgesinin ait olduğu ürünlerin ihracat yer ve tarihini ve talebinin gerekçelerini belirtmek zorundadır.
3. Belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar, ancak ihracatçının müracaatındaki bilgilerin mütekabil dosya ile uyumlu olduğunu doğruladıktan sonra, Menşe İspat Belgesini sonradan düzenleyebilirler.
4. Sonradan düzenlenen Menşe İspat Belgesi, aşağıdaki ibareyi taşımalıdır:

- "ISSUED RETROSPECTIVELY"

Paragraf 4'te belirtilen ibare, Menşe İspat Belgesinin 7 no.lu (Gözlemler) kutusuna konulur.

Madde 17

İkinci nüsha Menşe İspat Belgesinin düzenlenmesi

1. Bir Menşe İspat Belgesinin çalınması, kaybolması veya hasar görmesi halinde ihracatçı, belgeyi düzenleyen belirlenmiş/ilgili yetkili makama, elindeki ihracat belgelerine dayanarak ikinci bir nüsha düzenlemesi için başvurabilir.
2. Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha, aşağıdaki ibareyi taşımalıdır:

- "DUPLICATE"
3. Paragraf 2'de belirtilen ibare, ikinci nüsha Menşe İspat Belgesinin 7 no.lu kutusuna (Gözlemler) konulur.
4. Orijinal Menşe İspat Belgesinin verilmiş tarihini taşıması gereken ikinci nüsha, bu tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Madde 18

Önceden düzenlenmiş veya hazırlanmış bir Menşe İspat Belgesine istinaden Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi

Menşeli ürünler bir Akit Taraf gümrük idaresinin kontrolü altında iken, sözkonusu ürünlerin tamamı veya bir bölümünü bir Akit Taraf içinde başka bir yere göndermek amacıyla, orijinal Menşe İspat Belgesinin bir veya daha fazla Menşe İspat Belgesi ile değiştirilmesi mümkündür. Müfrez Menşe İspat Belgesi/Belgeleri, ürünleri kontrolü altında bulunduran belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar tarafından düzenlenir.

Madde 19

Menşe İspat Belgesinin geçerliliği

1. Bir Menşe İspat Belgesi, ihracatçı ülkede düzenlenme tarihinden itibaren altı ay süreyle geçerlidir ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmek zorundadır.
2. Paragraf 1'de belirtilen son ibraz tarihinden sonra ithalatçı ülkenin gümrük idaresine ibraz edilen Menşe İspat Belgeleri, bu belgelerin belirlenmiş son tarihe kadar ibraz edilememesinin istisnai durumlardan kaynaklanması halinde tercihi muamele uygulanmak üzere kabul edilebilir.
3. Diğer geç ibraz hallerinde ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, ürünlerin belirlenen son tarihten önce sunulmuş olması kaydıyla Menşe İspat Belgelerini kabul edebilir.

Madde 20

Menşe İspat Belgesinin ibrazı

Menşe İspat Belgesi, ithalatçı ülkedeki usullere uygun olarak bu ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilir. Anılan idare, Menşe İspat Belgesinin çevirisini ve ayrıca ürünlerin bu Anlaşma'nın uygulanmasının gerektirdiği koşulları sağladığına ilişkin ithalatçının beyanı ile birlikte ithalat beyannamesini de talep edebilir.